

**ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต
ของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร**

**The impact of electrical wires and communication cables
on the quality of life of residents in Bangkok**

สุกัญญา คุ่มชะนุช, อรไท ชั่วเจริญ

โครงการพิเศษ Visionary Leaders คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Sukanya Kumchanuch, Orathai Chuacharoen

6514992077@rumail.ru.ac.th, Orathai_c@rumail.ru.ac.th

M.B.A. for Vision Leaders Major Management, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษา 1) ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร 3) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผ่านระบบออนไลน์ Google Form และแจกกระดาษแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการอธิบายถึงลักษณะข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inductive Statics) ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ทดสอบค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยสถิติ ANOVA (F-test) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ พบว่าผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร

โดยผลกระทบทางอ้อม อยู่ในระดับความเห็นด้วยมากที่สุด $\bar{X} = 4.30$ $SD = .52$ รองลงมาคือผลกระทบทางตรง อยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.12$ $SD = .62$ นอกจากนี้ยังพบว่า คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) อยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก $\bar{X} = 3.65$ $SD = .79$ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย (Physical domain) อยู่ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง $\bar{X} = 3.38$ $SD = .94$ คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) อยู่ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง $\bar{X} = 2.79$ $SD = .96$ และลำดับสุดท้าย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ (Psychological domain) อยู่ในระดับความเห็นด้วยน้อย $\bar{X} = 2.58$ $SD = 1.05$

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสรุปได้ว่า ผลกระทบทางอ้อมของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ : สายไฟฟ้า, สายสื่อสาร, ผลกระทบ, คุณภาพชีวิต, ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The aims of the research were to study the impact of electrical wires and communication cables on the quality of life of residents in Bangkok. The purpose of this study is to study 1) The effects of electrical wires and communication cables in Bangkok. 2) The quality of life of residents in Bangkok. 3) Comparison of quality of life of residents in Bangkok as personal factor. 4) The impact of electrical wires and communication cables on the quality of life of residents in Bangkok.

The samples of this study were a group of 400 people living in Bangkok, using a query with a reliability statistics value of 0.87, a tool to compile statistics used to analyze data via the online Google Form system and to the questionnaire distribute. Statistical analysis methods by descriptive statistics, frequencies distribution, percentages, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The analysis found that inhabitants of the Bangkok area were impacted by electrical wires and communication cables by indirect impact it is at the highest level of agreement $\bar{X} = 4.30$ $SD = .52$, followed by the direct impact it is at the level of high agreement $\bar{X} = 4.12$ $SD = .62$. In addition, it was found that Quality of life in terms of social relationships was at the level of high agreement $\bar{X} = 3.65$ $SD = .79$., Physical quality of life was at a moderate level of agreement $\bar{X} = 3.38$ $SD = .94$., Environmental quality of life was at the moderate level of agreement $\bar{X} = 2.79$ $SD = .96$ and the last Psychological quality of life was at the low level of agreement $\bar{X} = 2.58$ $SD = 1.05$

The results of the above analysis conclude that the indirect impact of electrical wires and communication wires on the quality of life of residents in Bangkok, both Physical, Psychological, Social relationships and Environmental.

Keyword: electrical wires, communication cables, impact, the quality of life, live in Bangkok

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากถึง 5.47 ล้านคน (พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534, 2567) ดังนั้นความต้องการใช้ไฟฟ้า และการสื่อสาร จึงมีจำนวนมากเช่นกัน การใช้ไฟฟ้าและการสื่อสารได้นั้น จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่เป็นตัวกลางนั่นคือสายไฟฟ้า ในการนำกระแสไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟ ไปยังอุปกรณ์ไฟฟ้า และสายสื่อสาร ในการนำสัญญาณสื่อสารไปยังอุปกรณ์สื่อสาร สายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ที่ติดตั้งอยู่บนเสาไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมากมายกรูกรัง ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเรื่องความสวยงามเท่านั้น แต่ส่งผลถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอีกด้วย เพราะสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่พันกันนั้น ก็ไม่ได้อยู่แค่บนเสาไฟแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังห้อยอยู่บนทางเท้า บนถนนหลายเส้น แม้แต่บนสะพานลอยคนข้าม ประชาชนที่เดินผ่านไปผ่านมา ต้องเล่นกายกรรม หลบหลีกกันอีกด้วย บางครั้งอาจเกิดอุบัติเหตุคนเดินถนน หรือรถจักรยานยนต์ เฉี่ยวชนสายเหล่านั้น ทำให้เกิดการบาดเจ็บ หรือแม้แต่หากเกิดการรั่ว ช็อต ของกระแสไฟฟ้า ทำให้เกิดไฟไหม้ ลามไปถึงบ้านเรือนประชาชนได้

ถึงแม้ว่าการไฟฟ้านครหลวงจะมีโครงการเปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน ซึ่งเป็นโครงการที่ การไฟฟ้านครหลวงเริ่มวางแผนดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2527 ขณะนี้สำเร็จไปแล้วรวมระยะทาง 41.9 กิโลเมตร และอยู่ระหว่างกำลังดำเนินการอีก 45.4 กิโลเมตร การไฟฟ้านครหลวงมีแผนดำเนินโครงการ อีก 127.3 กิโลเมตร (การไฟฟ้านครหลวง, 2561) แต่ ณ ปัจจุบันยังมีสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร บนถนนอีกหลายเส้นทาง ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ประชาชนยังคงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับ สายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ที่ยังกรูกรัง ห้อยระยียงระยงบนทางเท้า บนถนนหลายเส้น แม้แต่บนสะพานลอยคนข้าม

คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินชีวิตในแต่ละวันผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องเจอกับปัญหาต่างๆมากมาย เช่น ปัญหารถติด ต้องใช้เวลาเดินทางหลายชั่วโมงในการไป-กลับบ้านและที่ทำงาน การจัดการระบบขนส่งมวลชนที่ยังไม่ดีพอ ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่วนทางกับรายได้ ปัญหาทางเท้าที่รื้อวันจัดระเบียบ การเดินบนทางเท้าที่ต้องเดินหลบหลีกป้ายโฆษณา สายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระยียงระยง รกรูกรัง ปัญหาขยะ ปัญหามลพิษ PM 2.5 ซึ่งปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาที่ยังคงรอการแก้ไข เพื่อกรุงเทพฯ ชีวิตดีๆ ที่ลงตัว

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่าปัญหาหนึ่งที่ผู้อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครต้องเจอ คือปัญหาสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระยียงระยง รกรูกรัง บนทางเท้า บนถนนหลายเส้น แม้แต่บนสะพานลอยคนข้าม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัย จะช่วยให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่

ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร และคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
2. ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร และคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรและตัวอย่าง คือ ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,471,588 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 400 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา คือ เขตกรุงเทพมหานคร
4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม 2567 ถึง เดือนเมษายน 2567

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยหัวข้อ ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของ ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นกรอบในการศึกษา ได้ดังนี้

ดาเย (Dye, 1982:19) ให้ความหมายของ ผลกระทบว่า ผลกระทบ หมายถึง การแยกแยะปัญหาของสังคมเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบอันเป็นธรรมชาติ และที่เป็นปัญหารวมถึงการสืบสาวหาสาเหตุของปัญหาต่างๆ เหล่านั้น ตลอดจนการเสนอวิธีแก้ไขปัญหาก็ได้สรุปผลกระทบ ซึ่งแบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่างๆ

การแบ่งผลกระทบ ตามแง่มุมเนื้อหา แบ่งออกได้เป็น

- 1) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
- 2) ผลกระทบทางด้านสังคม
- 3) ผลกระทบทางการเมือง
- 4) ผลกระทบทางการบริหาร
- 5) ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม และกายภาพ เช่น ผลกระทบจากการดำเนินนโยบาย

การแบ่งผลกระทบ ตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

- 1) ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคน
- 2) ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact) ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้น ในความรู้สึกนึกคิดของคน

การแบ่งผลกระทบ ตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ (Direction Impact) แบ่งออกได้เป็น

- 1) ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
- 2) ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

การแบ่งผลกระทบ ตามแง่มุมของคุณค่าของผลกระทบ แบ่งออกได้เป็น

- 1) ผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
 - 2) ผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact) หมายถึง ผลกระทบที่ไม่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
- การแบ่งผลกระทบ ตามเวลา แบ่งออกได้เป็น

- 1) ผลกระทบระยะสั้น หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน
- 2) ผลกระทบระยะยาว หมายถึง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การแบ่งผลกระทบ ตามความรุนแรง แบ่งออกได้เป็น

- 1) ผลกระทบที่มีความรุนแรงและเกิดขึ้นในขอบเขตวงกว้าง
- 2) ผลกระทบที่ไม่รุนแรงและเกิดขึ้นในวงแคบๆ

องค์การอนามัยโลก (2541, อ้างอิงใน ชุมพร จำเริญ และอุมาพร เคนศิลา และนัยนา ตั้งใจดี และ ศศ.นพ.กิตติพงษ์ กงสมบุรณ์, 2555, หน้า 4) ระบุถึง คำจำกัดความของคำว่า คุณภาพชีวิต เป็นการรับรู้ของบุคคลต่อตำแหน่งชีวิตของตนในบริบทของวัฒนธรรมและระบบคุณค่าต่างๆที่เขาเกี่ยวข้องกับอยู่ และในส่วนที่สัมพันธ์กับบรรดาเป้าหมายของชีวิตของเขา รวมทั้งการคาดหมายมาตรฐานและสิ่งเกี่ยวข้องต่างๆของเขา

ด้วยแนวคิดนี้รวมถึงสุขภาพกาย ภาวะจิตใจ ความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองความสัมพันธ์ทางสังคม ความเชื่อและความสัมพันธ์ของเขากับสภาพแวดล้อมต่างๆรอบตัวเขา

Power, M. J., Bullinger, M., & the WHOQOL Group., (2002) คุณภาพชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย (physical domain) ด้านจิตใจ (psychological domain) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationships) และด้านสิ่งแวดล้อม (environment)

ชาติกกล้า สำเนียงแจ่ม (2566) กล่าวว่า ปัญหาสายสื่อสารสุดยุ่งเหยิง ใครจะคิดว่าย่านธุรกิจแหล่งทำเงินที่มีตึกสูงระฟ้าจะมีวิวเป็น สายสื่อสารอินุงนังไปมาจนแทบจะบังแดดได้ แล้วยังบังป้ายหน้าร้านค้าเกือบมิดเหมือนต้องการจะสื่อว่าอยู่มานานแล้ว อยู่มานานกว่า แม้จะมีนโยบายนำสายสื่อสารลงดินมาตั้งแต่ปี 2527 ซึ่งเริ่มทำจริงจึงเมื่อปี 2560 ปัจจุบัน ผ่านมา 6 ปี ดูเหมือนความพยายามจะให้คนเมืองได้เห็นวิวท้องฟ้าไร้สายสื่อสารคงจะยังอีกยาวไกล ไกลเหมือนสายสื่อสารที่หาจุดเริ่มต้นเอาลงดินไม่เจอ ปัญหาฟุตบอลทางเท้าที่ไม่ได้มีเฉพาะทางเดิน ร้านค้าหาบเร่แผงลอย บนพื้นที่ของผู้คนเดินเท้า การจัดสรรพื้นที่ให้พ่อค้าแม่ค้าที่ต้องการตั้งร้านในจุดที่ผู้คนสัญจรไปมา ปัญหาที่ยังหาวิธีแก้ไขแบบชัดเจนไม่ได้ จนสร้างภาพจำเสมือนเนื้อคู่ หากนึกถึงเจ้าหน้าที่เทศกิจก็ต้องนึกถึงพ่อค้าแม่ค้าบนบาทวิถี อีกหนึ่งปัญหาที่เชื่อมโยงกับปัญหาทางเท้า เรื่องขยะ ภาพที่ใครๆ ก็สามารถพบเห็นได้หากใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯ ยิ่งเป็นแหล่งที่มีผู้อาศัยจำนวนมากอาจตกเป็นผู้ที่ต้องประสบปัญหาด้วยตัวเอง ถึงแม้มีป้ายห้ามทิ้งขยะ และไม่ใช้จุดทิ้งขยะกองพะเนินสูงข้างทางริมฟุตบอล หรือเสาไฟฟ้า ถูกกองรวมกันไว้เหมือนอนุสาวรีย์ ด้วยปัจจัยทางสังคม เมื่อจำนวนผู้อาศัยมากขึ้น ขยะก็มากขึ้น แต่บุคลากรและพื้นที่ในการจัดการเรื่องขยะมีเท่าเดิม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,471,588 คน และได้กำหนดจำนวนตัวอย่าง ตามทฤษฎีของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้ตัวอย่างจำนวน 400 ราย

ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดย

1. แบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จากการแบ่งเขตตามที่ตั้งของพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เป็น 3 ชั้น คือ 1) เขตชั้นใน (พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา) 2) เขตชั้นกลาง (พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ท่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม) 3) เขตชั้นนอก (มีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง คลองสามวา หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา)

2. แบบแบ่งขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากรของแต่ละชั้น เขตชั้นใน ขนาดตัวอย่าง จำนวน 115 คน เขตชั้นกลาง ขนาดตัวอย่าง จำนวน 168 คน และเขตชั้นนอก ขนาดตัวอย่าง จำนวน 117 คน

3. แบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างจากใครก็ได้ที่อาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส พื้นที่ที่อยู่อาศัย มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับผลกระทบ เพื่อทราบถึงผลกระทบของผู้อยู่อาศัยในเขต กรุงเทพมหานคร 1) ผลกระทบทางตรง 2) ผลกระทบทางอ้อม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratio scale) โดยใช้มาตรวัดตามวิธีของ ลิกิรท์ มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย (Physical domain) 2) ด้านจิตใจ (Psychological domain) 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) 4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratio scale) โดยใช้มาตรวัดตามวิธีของ ลิกิรท์ มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ดังนี้

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยอาศัย แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบ และคุณภาพชีวิต นำไปเสนอขอการประเมินและข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ซึ่งเกณฑ์สำหรับข้อคำถาม ต้องมีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 ผลคะแนนการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) = 0.98

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองสอบถามกับผู้อยู่อาศัยในอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) = Cronbach's Alpha 0.87

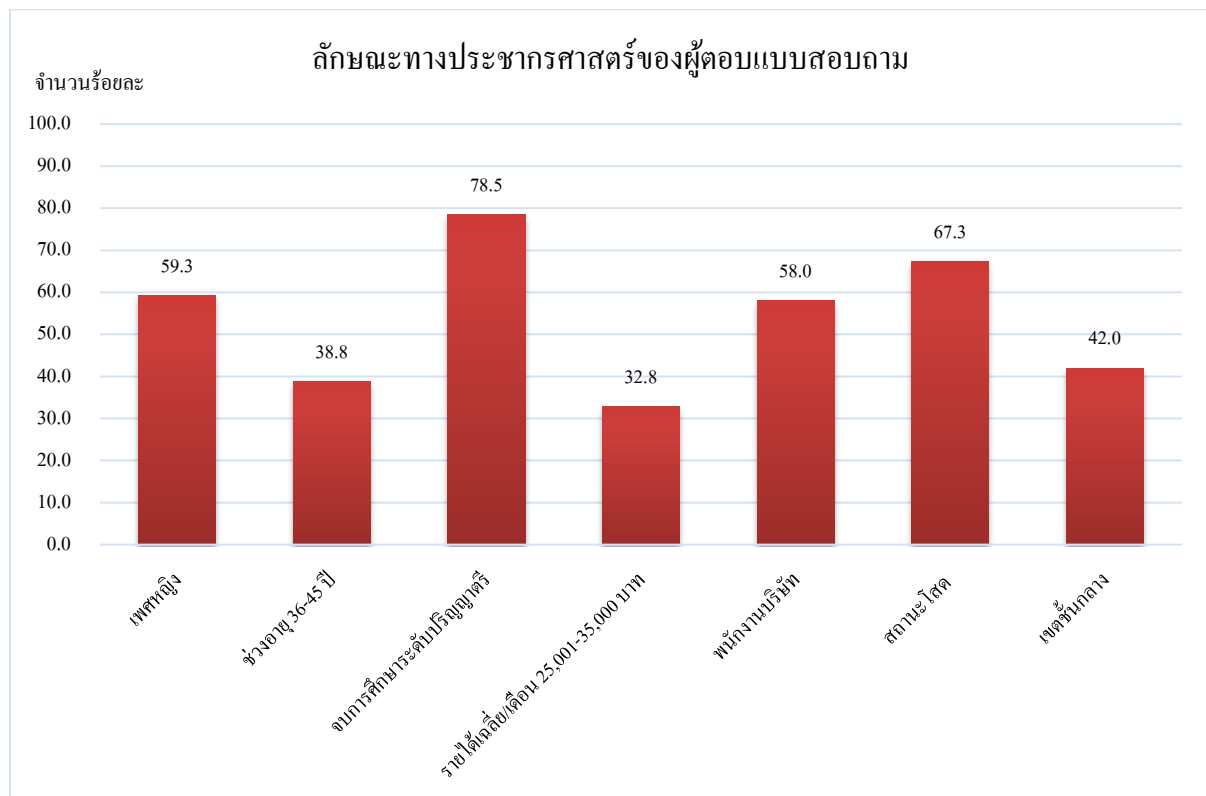
การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างไว้ โดยได้ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ให้แก่กลุ่มตัวอย่างผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลช่วงระหว่าง เดือนมีนาคม - เมษายน 2567 และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

ผลการวิจัย

ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสัดส่วนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง ร้อยละ 59.3 เพศชาย ร้อยละ 40.8 โดยช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 36-45 ปี ร้อยละ 38.8 ส่วนระดับการศึกษา พบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 78.5 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 32.8 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท ร้อยละ 58.0 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานะโสด ร้อยละ 67.3 และพื้นที่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่มากที่สุด คือ เขตชั้นกลาง ร้อยละ 42.0

2. ข้อมูลผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ตามลำดับ

ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร	$\bar{x}$	SD	ระดับความเห็นด้วย
ผลกระทบทางตรง	4.12	0.62	มาก
ผลกระทบทางอ้อม	4.30	0.52	มากที่สุด
ภาพรวมผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร	4.21	0.52	มากที่สุด

3. ข้อมูลคุณภาพชีวิต ของผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) อยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก ด้านร่างกาย (Physical domain) และ ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) อยู่ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง และลำดับสุดท้าย ด้านจิตใจ (Psychological domain) อยู่ในระดับความเห็นด้วยน้อย

คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร	$\bar{x}$	SD	ระดับความเห็นด้วย
ด้านร่างกาย (Physical domain)	3.38	0.94	ปานกลาง
ด้านจิตใจ (Psychological domain)	2.58	1.05	น้อย
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships)	3.65	0.79	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	2.79	0.96	ปานกลาง
ภาพรวมคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร	3.10	0.75	ปานกลาง

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะประชากร เป็นเพศหญิง จบระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุชาติ ทะเลเล็ก (2563) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ เขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 25-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และประกอบอาชีพพนักงานบริษัท

2. ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร พบว่า ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับผลกระทบ

ของสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง ซึ่งได้รับผลกระทบทางอ้อมมากกว่าทางตรง คาดว่าการดำเนินชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบเจอกับสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง เป็นประจำ จนเกิดเป็นความเคยชิน สามารถเดินหลีกเลี่ยงได้ ไม่เคยเดินชน หรือขับรถเฉี่ยวชน จึงไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นผลกระทบทางตรง แต่ก็ยังมีความกังวลใจ ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

3. คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) อยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบว่าผู้เกี่ยวข้องพยายามแก้ไขปัญหาสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง และเข้าใจว่าการแก้ปัญหาก็เกิดการล่าช้า เพราะปัจจัยหลายๆอย่าง เช่น งบประมาณ ความยากของการดำเนินงาน ทั้งนี้ก็พร้อมให้ความร่วมมือในการร่วมกันดำเนินการแก้ไข คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย (Physical domain) และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) อยู่ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามรู้สึกเคยชินกับการมีสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง และยังคงใช้ชีวิตประจำวันได้ สามารถเดินหลีกเลี่ยงได้ ไม่เคยเดินชน หรือขับรถเฉี่ยวชน แต่ต้องใช้เวลาระวังเมื่อต้องเดินผ่าน หรือใกล้สายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ (Psychological domain) อยู่ในระดับความเห็นด้วยน้อย สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความกังวลใจ รู้สึกไม่ปลอดภัยถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ และคิดว่าการเกิดอุบัติเหตุจากสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง เป็นเรื่องใกล้ตัวที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของอนรรฆ อิศหา (2562) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย

4. วิเคราะห์สถิติที่นำมาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครหาค่าความแปรปรวนของปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย (Physical domain) ผู้ที่มีเพศ อายุ การศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานภาพ และ พื้นที่ที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ (Psychological domain) ผู้ที่มี อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานภาพ และ พื้นที่ที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) ผู้ที่มี อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และสถานภาพ ที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ผู้ที่มี สถานภาพ และพื้นที่ที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์ผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ของผู้อยู่อาศัยใน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลกระทบทางอ้อมของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่า ผลกระทบ

ทางอ้อมของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร จะมีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย (Physical domain) ด้านจิตใจ (Psychological domain) และ ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) แต่ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) ของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Larissa D. Biasotto, Andreas Kindel (2018, p. 110-119) ศึกษาสายไฟและผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ: การทบทวนอย่างเป็นระบบ ซึ่งพบว่าการขยายเครือข่ายสายส่ง (TL) ส่งผลกระทบต่อสัตว์มีกระดูกสันหลัง โดยเฉพาะนก สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่ต้องสูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัย ผลกระทบส่วนใหญ่จะปรากฏในช่วงเริ่มต้นของโครงการ ระหว่างการก่อสร้าง TL แต่ยังคงมีอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับผลกระทบจากสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาดำเนินการแก้ไข แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกเส้นทางในกรุงเทพมหานคร เพราะมีอีกหลายเส้นทาง ผู้คนยังต้องใช้ชีวิตประจำวัน การเดินทาง การสัญจร ที่ต้องอยู่ร่วมกับสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง เหล่านี้ ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้ประโยชน์หรือศึกษาต่อเพื่อประกอบการพิจารณาเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา จากผลกระทบที่เกิดขึ้นของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น ควรเร่งดำเนินการเปลี่ยนสายไฟฟ้าอากาศ เป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน เพื่อลดการเกะกะ กีดขวางเส้นทางสัญจร ลดอุบัติเหตุอันเกิดจากสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง ควรสร้างการรับรู้ ให้แก่ผู้อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ทราบถึงการเร่งแก้ปัญหาสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง รกรุงรัง เพื่อลดความกังวลใจ ความรู้สึกไม่ปลอดภัย และสร้างความเชื่อมั่น ว่าปัญหาสายไฟฟ้า-สายสื่อสารที่ห้อยระโยงระยาง จะได้รับการแก้ไขอย่างแน่นอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัย ที่ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่มาจากแบบสอบถาม และเป็นเพียงผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งเป็นเพียงประชากรส่วนน้อยของกรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยยังไม่ได้วิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วย อาจทำให้ไม่มีข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบของสายไฟฟ้า-สายสื่อสาร ดังนั้นหากต้องการทราบความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ในข้อมูลที่ลึก และเจาะจงมากขึ้น การทำวิจัยในครั้งต่อไป อาจเพิ่มจำนวนประชากรมากขึ้น และใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อทราบถึงปัญหาและผลกระทบเชิงลึก สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- การไฟฟ้านครหลวง (2561). *เปลี่ยนเพื่อสิ่งที่ดีกว่า...กับโครงการเปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน*, สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.mea.or.th/public-relations/corporate-news-activities>.
- กองสารสนเทศภูมิศาสตร์. (2556). *กรุงเทพฯปัจจุบัน*. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://apps.bangkok.go.th/info/m.info/nowbma>.
- ชาติกล้า สำเนียงแจ่ม. (2566). *กรุงเทพฯกับปัญหาเก่าที่ยังไม่พร้อมก้าวข้ามปีใหม่*. สำนักข่าว THE STANDARD. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://thestandard.co/bangkok-problems-2023/>
- ชุมพร น้ำแสง และ อุมพร เคนศิลา และ นัยนา ตั้งใจดี และ ผศ.นพ.กิตติพงษ์ คงสมบูรณ์. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก*. รายงานการวิจัย.ทุนอุดหนุนการวิจัยจากรายได้ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐภัทร มาเดช. (2565). *เรียนรู้ว่ามหานคร สายไฟยุ่งเหยิง เมืองก็ยุ่งเหยิง*. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://themodernist.in.th/cable-problem>.
- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534. (2567). ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 (ตอนพิเศษ 30 ง), หน้า 46-48.
- สุชาติ ทะเลลึก. (2563). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่เขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอกาหลง จังหวัดสงขลา*: สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Dye Thomas R. (1982). *Understanding Public Policy*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Larissa D. Biasotto, Andreas Kindel. (2018). *Power lines and impacts on biodiversity: A systematic review*. Environmental Impact Assessment Review. Volume 71, July 2018, p. 110-119